

بررسی اثربخشی هوش مصنوعی در روانشناسی نوین

مهری زارعی *¹

چکیده :

در سال‌های اخیر، هوش مصنوعی (Artificial Intelligence) پیشرفت زیادی کرده و در حوزه‌های مختلفی از جمله طراحی، تولید محتوا، حمل و نقل، مالی و پزشکی از آن استفاده می‌کنند. این فناوری هوشمند به دلیل داشتن توانایی بالا در پردازش حجم گسترده‌ای از داده‌ها، یک انقلاب در روانشناسی ایجاد کرده و قادر است بسیاری از مشکلات سلامت روان از جمله افسردگی، اختلالات یادگیری، مشکلات روانشناختی و غیره را حل کند. برای اینکه بیشتر با این مساله آشنا شوید، تصمیم داریم در این مقاله به کاربرد هوش مصنوعی در روانشناسی پردازیم تحقیقات هوش مصنوعی در روانشناسی مدل سازی و تولید هوشی مانند هوش انسان است. در این پژوهش به آخرین تحولات زیربنایی هوش مصنوعی در روانشناسی پرداخته شده و ضمن معرفی عرصه‌های مختلف کاربرد هوش مصنوعی در روانشناسی افق‌هایی نوین را محققین به تصویر می‌کشاند. این پژوهش به روش کتابخانه‌ای گردآوری شده است.

کلیدواژه :

هوش مصنوعی ، روانشناسی ، روانشناسی نوین ، اثربخشی هوش مصنوعی ، انواع روانشناسی

مقدمه

یکی از مهم ترین اهداف هوش مصنوعی اجرا کردن ابعاد هوش مصنوعی انسان در کامپیوترها می باشد. از طرف دیگر از کامپیوترها به طور گسترده برای درک پدیده های شناختی استفاده می شود. اگر ما بخواهیم یک سیستم هوش مصنوعی کامل ایجاد کنیم. تقابل چنین سیستمی با افراد یک نکته اصلی است در آغاز ماباید مفهوم روانشناسی و انواع آن و هوش مصنوعی و کاربرد آن در علم روانشناسی را بدانیم.

هوش مصنوعی :

هوش مصنوعی شاخه ای از علم تولید و مطالعه ماشین هایی است که با هدف تحریک فرآیندهای هوش انسانی انجام می شود. این مقاله با عنوان کاربرد هوش مصنوعی در آموزش که با روش علمی-مروری نگاشته شده، در پی آنست که ضمن تبیین مفهوم هوش مصنوعی، کاربردهای آن را در آموزش مورد بررسی قرار دهد. برای رسیدن به این مقصود ابتدا تعاریفی از هوش مصنوعی ارائه شده و در ادامه کاربردهای متعدد هوش مصنوعی در ابعاد گوناگون، به ویژه در آموزش بررسی شده است. هوش مصنوعی کاربردهای متعددی در حوزه های مختلف دارد. همچنین یکی دیگر از زمینه های کاربردی آن، حوزه آموزش و پرورش می باشد. از تکنیک های هوش مصنوعی در آموزش کودکان مبتلا به اتیسم و شناسایی این کودکان، شناخت و اندازه گیری سطح توجه و اختلال بیش فعالی در دانش آموزان، شناخت و تشخیص تفاوت های کودکان مبتلا به ناتوانی های یادگیری نظیر: نارسایی در خواندن، نارسایی در نوشتن، اختلال در یادگیری ریاضی و در آموزش زبان های خارجی، در یادگیری برنامه ای و یادگیری زبان برای مقاصد خاص به عنوان نمونه و یادگیری زبان به دریانوردان، تاجران و سربازان ارتش در دیگر کشورها استفاده می شود. از موارد استفاده دیگر این علم در آموزش، استفاده در گفتار درمانی به منظور تشخیص و مداخله می باشد. به علاوه از این علم در آموزش به دانش آموزان کم شنوا و آموزش بر مبنای وب نیز استفاده می شود. ضمناً از این تکنولوژی در تهیه محتوای الکترونیک و یادگیری الکترونیک نیز استفاده می شود. به طور کلی می توان گفت که هوش مصنوعی کاربردهای زیادی در تعلیم و تربیت دارد که تا حد زیادی برای جامعه ی آموزشی کشور ما ناشناخته مانده است. هوش مصنوعی یا هوش ماشین ها و ربات ها علمی نوپا

بوده که در عرصه های مختلف علوم راه خود را پیدا کرده است و علم روانشناسی نیز از توسعه بی تاثیر نبوده و در فرآیند تحولی پیشرفته تلفیق هوش مصنوعی و علم روانشناسی یکی از لازمه های تکنولوژی در علوم شناختی است. تحقیقات هوش مصنوعی در روانشناسی مدل سازی و تولید هوشی مانند هوش انسان است. در این پژوهش به آخرین تحولات زیربنایی هوش مصنوعی در روانشناسی پرداخته شده و ضمن معرفی عرصه های مختلف کاربرد هوش مصنوعی در روانشناسی افق هایی نوینی را محققین به تصویر می کشاند. هدف اصلی این پژوهش ارائه خلاصه و تحلیل وسیعی از روابط میان روانشناسی و هوش مصنوعی است و مواردی مانند کاربردها، سیستم های تفکر و عمل گونه انسان (تعامل انسان- رایانه، برنامه های داده کاوی، مدلسازی فرایندهای ذهنی) می باشد و ضمن معرفی رشد، دانش پایه و مدل های عمومی در روانشناسی و تقاطع روانشناسی با هوش مصنوعی به مدل پردازش اطلاعات از مغز انسان و هوش مصنوعی و تفاوت یادگیری شبکه های عصبی مصنوعی و هوش انسان، مدل های روانشناختی تحلیلی تعامل انسان رایانه، مدلسازی انسان مجازی، مدلسازی ذهنی، سیستم های خبره و هوش مصنوعی و تشخیص های بالینی و ... پرداخته شده است. همچنین می توان به کمک هوش مصنوعی روانشناسی، دستیارهای مجازی یا همان ربات ها را توسعه داد تا افراد به جای مشاوره با روانشناس، با این ربات ها گفتگو کنند. این دستیارها به صورت ۲۴ ساعته در دسترس هستند و از هر کجا می توان با آن ها گفتگو کرد و هیچ محدودیت مکانی ندارد؛ تنها چیزی که نیاز دارید، یک کامپیوتر یا گوشی و دسترسی به اینترنت است. البته کاربرد هوش مصنوعی در روانشناسی فقط محدود به این موارد نمی شود و می توان از آن برای آموزش پزشکان جدید، انجام کارهای اداری و پیش بینی برخی از اختلالات روانی اشاره کرد.

نمونه هایی از کاربرد هوش مصنوعی در روانشناسی

گسترش هوش مصنوعی، انجام بسیاری از کارها برای روانشناسان، درمانگران و مشاوران ساده تر از گذشته شده است. چرا که این فناوری می تواند با تحلیل های داده هایی همچون ضربان قلب، دما بدن، حالت های چهره و غیره اطلاعات ارزشمندی را برای پزشک ارائه دهد. هوش مصنوعی نه تنها این داده ها را در اختیار متخصصان قرار می دهد، بلکه سوابق بیماران را نگهداری کرده و برخی از اقدامات را به طور خودکار انجام می دهد. نتیجه همه این کارها باعث آزاد شدن زمان ارزشمند افراد متخصص می شود تا تحقیقات بیشتری را انجام دهند. درمانگران مجازی درمانگران یا تراپیست ها، متخصصانی هستند که برای درمان و توانبخشی افراد آموزش ۱۰ دیده اند. در واقع هدف این متخصصان، حل مشکلات روحی افراد و کمک به داشتن یک زندگی بهتر است. در

این نوع از روانشناسی ذهن، متخصص مشکلات افراد را به طور دقیق بررسی کرده و راه حل مناسبی را برای رفع آن پیدا می کند.

درمانگر مجازی یک ربات هوش مصنوعی است که به افراد مشاوره داده و به آن ها برای حل مشکلات روحی شان کمک می کند. این ربات با کمک پردازش زبان طبیعی و یادگیری ماشین، گفتار کاربران را تجزیه و تحلیل کرده و پاسخ های مناسبی به آن ها ارائه می دهد. به این ربات ها می توان به صورت ۲۴ ساعته دسترسی داشت. بنابراین یک ابزار ارزشمند برای افرادی است که به روانشناس و خدمات روان درمانی دسترسی ندارند. تست توانایی شناختی (آزمون شناختی) دومین کاربرد هوش مصنوعی در روانشناسی، تجزیه تست های ۲۰ شناختی است. هوش مصنوعی با کمک الگوریتم های یادگیری ماشین می تواند آزمون های شناختی افراد را تجزیه و تحلیل کرده و الگوهای ذهنی آن ها را شناسایی کند. این مساله به محققان و روانشناسان کمک می کند تا بیماری هایی همچون زوال عقل یا آلزایمر را زودتر تشخیص داده و درمان مناسبی را ارائه کنند. جلوگیری از خودکشی الگوریتم های هوش مصنوعی می توانند داده های شبکه های اجتماعی افراد را تجزیه و تحلیل کرده و افرادی که در معرض خودکشی هستند را شناسایی کنند. از این اطلاعات می توان برای جلوگیری تصویربرداری از مغز دیگر کاربرد هوش ۴۰. از وقوع این مشکل و انجام اقدامات هدفمندانه استفاده کرد مصنوعی در روانشناسی، تصویربرداری از مغز است. الگوریتم های یادگیری ماشین می توانند داده هایی بزرگ حاصل از اسکن مغز را تجزیه و تحلیل کرده و الگوهای مناطق مختلف مغز را شناسایی کنند. محققان با کمک این اطلاعات می توانند مفاهیمی همچون توجه، حافظه و تصمیم گیری را بهتر درک کرده و مکانیسم آن ها را کاربرد هوش مصنوعی در روانشناسی برای تشخیص و برنامه ریزی درمان با کمک ابزارهای ۵۰. متوجه شوند هوش مصنوعی می توان سلامت روان افراد را به طور دقیق تشخیص و درمان مناسبی را ارائه داد. به این صورت که هوش مصنوعی علائم، تاریخچه پزشکی و سایر داده های مربوط به بیمار را تجزیه و تحلیل کرده و بهترین راه درمان را پیشنهاد می کند. بنابراین می توان برای هر بیمار برنامه درمانی منحصر به فرد و شخصی ایجاد کرد

استفاده از هوش مصنوعی برای انجام تست های روانشناختی

امتیازدهی خودکار: با کمک الگوریتم های هوش مصنوعی می توان به صورت خودکار به تست های روانشناختی امتیاز داد. اینکار باعث صرفه جویی در زمان شده و خطای انسانی را به حداقل می رسد. این در حالی است که تست تطبیقی: هوش. قبلا برای امتیازدهی نیاز به نیروی انسانی بود و به همین دلیل مدت زیادی طول می کشید مصنوعی سطح دشواری سوالات را بر اساس پاسخ های قبلی افراد تنظیم کرده و دقت آزمون را بالا می برد.

پردازش زبان: (NLP) پردازش زبان طبیعی. بنابراین از پرسیدن سوالات آسان یا سخت، جلوگیری می شود طبیعی به هوش مصنوعی این قابلیت را می دهد تا پاسخ های کتبی کاربر را تجزیه و تحلیل کرده و **تحلیل داده های بیومتریک**: از دیگر کاربردهای هوش. ارزشمندی ها و حالات فکری و عاطفی را تشخیص دهد مصنوعی در روانشناسی، تحلیل داده های بیومتریک مثل ضربان قلب و حالات چهره است. هوش مصنوعی با **پیش بینی و تشخیص زودهنگام**: هوش. تجزیه این داده ها، احساسات و حالات عاطفی فرد را تشخیص می دهد مصنوعی قادر است الگوهای روانشناختی افراد را با تحلیل داده ها تشخیص داده و به پزشکان در شناسایی کاربرد هوش مصنوعی در روانشناسی شناختی این رشته از. زودهنگام بسیاری از بیماری های روانی کمک کند روانشناسی به مطالعه فرایندهای ذهنی همچون ادراک، حافظه، حل مساله، توجه و تصمیم گیری می پردازد. روانشناسی شناختی با وجود جدید بودن، به سرعت در حال رشد است و تبدیل به یکی از محبوب ترین رشته ها شده است. در سال های اخیر نیز با ورود هوش مصنوعی به این رشته، محققان با سرعت زیادی تحقیقات خود را پیش می برند. کاربرد هوش مصنوعی در روانشناسی شناختی زیاد است که در ادامه برخی از آن ها را بررسی **تجزیه و تحلیل حجم زیادی از داده ها**: الگوریتم های هوش مصنوعی می توانند حجم گسترده ای از. می کنیم داده ها را بررسی کرده و الگوها را شناسایی کنند. در حالی که با استفاده از روش آماری سنتی، اینکار خیلی محققان با این قابلیت می توانند مدل های دقیقی از فرایندهای شناختی را ایجاد. سخت و گاهی ناممکن است **بررسی عملکرد مغز**: محققان با کمک هوش مصنوعی می توانند. کرده و ارتباط بین آن ها را درک کنند می توان AI فرایندهای شناختی مغز را مورد آزمایش قرار داده و با عملکرد مغز آشنا شوند. با الگوریتم های نحوه پردازش اطلاعات بصری توسط مغز را شبیه سازی و درک بهتری از عملکرد مغز به دست آورد. به طور مثال در بخشی از کتاب هوش (استورات ریچی) یک روانشناس در دهه ۱۹۸۰ ادعا داشت چندین هوش وجود دارد و هوش فقط محدود به هوش عمومی نمی شود. در آن زمان این روانشناس نتوانست ادعا خود را ثابت کند اما در حال حاضر با کمک هوش مصنوعی می توان موارد مشابه را به طور دقیق تحلیل و بررسی کرد. تصویربرداری عصبی: هوش مصنوعی به متخصصان این امکان را می دهد تا فعالیت های عصبی را تشخیص داده و رابطه بین مناطق مختلف مغز و عملکرد آن ها را بررسی کنند.

کمک به درمان استرس، اضطراب: Youper دستیار هوشمند برای ایجاد عادات های مثبت در زندگی :

یک ربات هوش مصنوعی است که به افراد مبتلا به استرس و اضطراب کمک می کند: Replika افسردگی

ارائه استراتژی های مقابله با بیماری های روانی و کمک به درمان آن ها: Tess

روانشناسی :

دانشی است که با (Psychologie یا سیکولوژی (به فرانسوی (Psychology: به انگلیسی) [وانشناسی بهره گیری از روش علمی به پژوهش و مطالعهٔ حالت‌ها و فرایندهای ذهنی و رفتار در انسان و دیگر جانوران می‌پردازد منظور از «رفتار» همهٔ حرکات، اعمال و رفتارهای قابل مشاهدهٔ مستقیم و غیرمستقیم است، و منظور از «فرایندهای روانی»، مواردی همچون: احساس (هیجان)، ادراک، اندیشه (تفکر)، هوش، شخصیت، نگیزش، حافظه و... است

تحقیقات هوش مصنوعی در روانشناسی مدل سازی و تولید هوشی مانند هوش انسان است. در این پژوهش به آخرین تحولات زیربنایی هوش مصنوعی در روانشناسی پرداخته شده و ضمن معرفی عرصه های مختلف کاربردهوش مصنوعی در روانشناسی افق هایی نویی را محققین به تصویر می کشاند وانشناسی رشته ای است که به شناخت و تحلیل ذهن انسان ها پرداخته و رفتارها و هیجانات انسانی را بررسی می کند. این رشته زیرشاخه های مختلفی دارد که از جمله آن ها می توان به روانشناسی بالینی، علوم شناختی، روانشناسی تربیتی و روانشناسی صنعتی و سازمانی اشاره کرد.

آغاز پژوهش های روان شناختی به شکل علمی و دانشگاهی، به اواخر قرن هفدهم و اوایل قرن هجدهم بازمی گردد؛ می توان گفت اکتشاف ها و پژوهش های قابل توجه در روان شناسی، تنها از حدود ۱۵۰ سال پیش، شروع شده است، و این درحالی است که علوم تجربی دیگر از تاریخچه ای بلندتر و پربارتر برخوردارند؛ البته مباحث مربوط به ذهن و روان، قرن هاست که ذهن متفکران را به خود مشغول کرده و آثار مکتوب آن، از دانشمندان یونان باستان و متفکرانی چون سقراط، افلاطون و ارسطو نیز در دست است؛ اما این شاخه از علم تا پیش از روان شناسی جدید، به صورت مدون و آکادمیک، مورد مطالعه قرار نگرفته بود. روان شناسی، تشریح کننده تلاش های توصیف کننده هوشیاری، رفتار و تأثیرات متقابل اجتماعی می باشد. منظور ابتدائی روان شناسی تجربی، توضیح تجربه و رفتار انسان به همان صورتی که رخ می دهد بود. در حدود بیست سال

گذشته، روان‌شناسی به بررسی ارتباط هوشیاری و مغز یا دستگاه عصبی پرداخت. هنوز مشخص نیست این‌ها به چه صورت‌هایی با هم در ارتباط هستند؛ آیا هوشیاری تعیین‌کننده وضعیت مغز است یا وضعیت مغز، تعیین‌کننده هوشیاری است یا اینکه هر دو این‌ها روش‌های خاص خود را دارند؟ احتمالاً برای فهم این ارتباطات می‌باید ابتدا با تعاریف «هوشیاری» و «وضعیت مغز» آشنا گردید یا اینکه آیا هوشیاری، نوعی «وهم و خیال» پیچیده است که هیچ ارتباطی با فرایندهای عصبی ندارد؟ فهم عملکرد مغز نیز به‌صورتی فزاینده در تئوری و تمرین روان‌شناسی خصوصاً در بخش‌هایی مانند هوش مصنوعی، روان‌شناسی شناخت اعصاب و علوم شناخت‌گری اعصاب داخل شده است.

روان‌شناسی دانش ذهن و رفتار است و پدیده‌های هشیار و ناهشیار و همچنین احساسات و افکار را مطالعه یک بالینگر یا محقق حرفه‌ای که در این رشته مشارکت دارد روان‌شناس نامیده می‌شود و می‌تواند به .می‌کند عنوان یک دانشگر در حوزه‌های اجتماعی، رفتاری یا شناختی طبقه‌بندی شود. برخی از روان‌شناسان سعی در درک نقش عملکردهای ذهنی در رفتارهای فردی و اجتماعی دارند. برخی دیگر فرایندهای فیزیولوژیکی و روان‌شناسان رفتار و فرایندهای .بیولوژیکی را که زمینه‌ساز عملکردها و رفتارهای شناختی است، کشف می‌کنند ذهنی، از جمله ادراک، شناخت، توجه، احساسات، هوش، تجربیات ذهنی، انگیزه، عملکرد مغز و شخصیت را کاوش می‌کنند. روابط بین فردی، تاب‌آوری روان‌شناختی، تاب‌آوری خانواده و سایر زمینه‌های روان‌شناسی اجتماعی هم از زمینه‌های مورد علاقه روان‌شناسان است. روان‌شناسان محقق از روش‌های تجربی برای استنتاج روابط علی و همبستگی بین متغیرهای روانی-اجتماعی استفاده می‌کنند. برخی، اما نه همه، روان‌شناسان بالینی و مشاوره‌ای از تفاسیر نمادین استفاده می‌کنند.

زیرشاخه‌های روان‌شناسی:

روان‌شناسی عمومی، روان‌شناسی بالینی، روان‌شناسی مشاوره، روان‌شناسی تربیتی، روان‌شناسی سلامت، روان‌شناسی تجربی، روان‌شناسی تطبیقی، روان‌شناسی شخصیت، روان‌شناسی اجتماعی، روان‌شناسی تفاوت‌های فردی، روان‌شناسی مرضی، روان‌شناسی فرهنگی، روان‌شناسی سیاسی، روان‌شناسی تروریسم، روان‌شناسی محیطی، روان‌شناسی ورزش، روان‌شناسی صنعتی و سازمانی، روان‌شناسی نظامی، روان‌شناسی یادگیری، روان‌شناسی جنسی، روان‌شناسی رشد، روان‌شناسی زبان، روان‌شناسی خواب، روان‌شناسی فیزیولوژیک & روان‌شناسی هنر، روان‌شناسی خانواده، روان‌شناسی تکاملی، روان‌شناسی موفقیت، روان‌شناسی تحلیلی روان‌شناسی فردی، روان‌شناسی اگزستانسیالیستی، روان‌شناسی رفتاری، روان‌شناسی شناختی، روان‌شناسی رفتاری-شناختی، روان‌شناسی مثبت‌گرا، روان‌شناسی رفتار متقابل، روان‌شناسی کودکان استثنایی، روان‌شناسی جنایی، روان‌شناسی خود، روان‌شناسی خلاقیت، هنر درمانی، روان‌شناسی فازی، روان‌شناسی ادراک،

تاریخچه روانشناسی انواع روانشناسی صنعتی / سازمانی

انواع روانشناسی

این رشته به شاخه‌های مختلفی تقسیم می‌شود که هر یک به جنبه‌های خاصی از رفتار و ذهن انسان توجه دارند. مهم‌ترین شاخه‌های علم روانشناسی شامل موارد زیر هستند:

به بررسی، ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات رفتاری، روانی، عاطفی و ناتوانی‌های ذهنی می‌پردازد. در واقع، افسردگی، اضطراب و وسواس اختلالات: روانشناس بالینی در کنترل و درمان اختلالات زیر تخصص دارد

خلقی و شخصیت اعتیاد به مواد مخدر اختلافات زناشویی و خانوادگی اختلال در رفتارهای اجتماعی مشکلات جنسی

روانشناسی شناختی

برای درک بهتر اینکه بدانیم روانشناسی چیست، باید با یکی از مهم‌ترین انواع آن یعنی روانشناسی شناختی آشنا شویم. این رشته به مطالعه فرآیندهای ذهنی مانند حافظه، ادراک، توجه، حل مسئله و تصمیم‌گیری می‌پردازد. روانشناسان متخصص در این رشته با شناخت نحوه تفکر انسان از چگونگی روند مغز سر در می‌آورند و می‌توانند مشکلات روانی را بهتر حل کنند.

روانشناسی رشد

این رشته از علم روانشناسی، تغییرات رفتاری و روانی فرد را از دوره جنینی تا کودکی و زمان مرگ بررسی توسعه حافظه و استدلال تغییر: می‌کند. متخصصان روانشناسی رشد به شما در زمینه‌های زیر کمک می‌کنند

نحوه یادگیری و کمک به رشد شناخت، مغز و رفتار تاثیر ژنتیک و محیط بر مغز و رفتار توسعه شناخت اعداد و تفکر ریاضی چگونگی یادگیری زبان مادری چگونگی یادگیری درک اجتماعی روانشناسی اجتماعی

روانشناسی اجتماعی

روانشناسی اجتماعی یکی دیگر از شاخه‌های این علم است که به ما کمک می‌کند تا بهتر درک کنیم

روانشناسی چیست. افرادی که به دنبال روابط صحیح و بهتر با دیگران هستند و می‌خواهند در جامعه فرد مفیدی باشند، می‌توانند از مزایای روانشناسی اجتماعی استفاده کنند. این شاخه با مطالعه تعاملات و تاثیرات محیط

روانشناسی شخصیت روانشناسی -۵. اجتماعی بر رفتار و اندیشه، فرد را در مسیر رشد درستی قرار می‌دهد

شخصیتی شاخه‌ای از علم روانشناسی است که به بررسی خصوصیات و ویژگی‌های افراد می‌پردازد. متخصصان این رشته تلاش می‌کنند با بررسی ویژگی‌هایی که بر عقاید، احساسات، رفتار و تصمیم‌گیری‌های فرد تاثیر می‌گذارند، تفاوت‌های فردی و اختلالات شخصیتی را پیدا کنند.

روانشناسی کودک

افرادی که کنجکاو هستند بدانند روانشناسی چیست، حتما گرایش روانشناسی کودک به گوش‌شان خورده است. این رشته رفتارهای خودآگاه و ناخودآگاه کودک را مورد بررسی قرار می‌دهد تا نیازها، احساسات و شخصیت کودک بهتر شناخته شوند. به کمک روانشناسی کودک می‌توان رفتارهای غیرطبیعی و اختلالاتی که روانشناسی صنعتی/سازمانی این نوع از ۷-۱۰ دوره کودکی شکل می‌گیرند را بهتر شناخت و درمان کرد. روانشناسی، رفتار افراد در محیط کاری را مورد بررسی قرار می‌دهد. هدف اصلی روانشناسی صنعتی/سازمانی از دیگر گرایش‌های روانشناسی که به بررسی جنبه‌های بهبود کارایی و رضایت کارمندان در محل کار است مختلف این علم کمک می‌کنند، می‌توان به روانشناسی مثبت‌گرا، روانشناسی جنایی، عصب‌روانشناسی و روانشناسی چه تاثیری بر زندگی ما دارد؟ حالا که فهمیدید روانشناسی. روانشناسی ناهنجاری اشاره کرد چیست و چه انواعی دارد، خوب است با کاربرد آن هم بیشتر آشنا شوید. روانشناسی یک علم نظری و کاربردی است که تاثیرات گسترده و عمیقی بر زندگی افراد دارد و به شکل‌های مختلفی بروز پیدا می‌کند؛ از جمله بهبود سلامت روان تقویت روابط بین فردی افزایش بهره‌وری و کارایی پیشگیری و مدیریت استرس بهبود فرآیندهای یادگیری و آموزش تقویت خودآگاه و رشد شخصی حل مشکلات و کمک به تصمیم‌گیری بهتر بهبود مهارت‌های مدیریتی ایجاد انگیزه بیشتر تقویت حافظه

انواع رویکردهای روانشناسی به دیدگاه‌های مختلف نظریه‌پردازان روانشناسی برای تبیین رفتار و فرآیندهای رفتارگرایی: توسط جان. دهنی، رویکردهای روانشناسی می‌گویند. مهم‌ترین رویکردها شامل موارد زیر هستند روانکاوی: به واتسون و اسکینر شکل گرفت و به نقش رفتار قابل مشاهده و تاثیر محیط بر افراد تاکید دارد. کمک زیگموند فروید مطرح شد و تمرکز اصلی آن بر تاثیر ذهن ناهشیار و تجربیات اولیه کودکی است. انسانگرایی: کارل راجرز و آبراهام مازلو از بنیان‌گذاران آن هستند و تاکیدشان این است که انسان به طور ذاتی شناخت‌گرایی: آرون بک و ژان پیازه از مهم‌ترین نظریه‌پردازان آن هستند و میل به پیشرفت و شکوفایی دارد گشتالت‌گرایی: توسط فردریک فریتز پرز. تاکیدشان بر تاثیر فرآیندهای ذهنی و افکار بر واکنش افراد است شکل گرفت و بر ایجاد نگاه کل‌نگر به فرآیندهای ذهنی و رفتار تاکید دارد

می‌نامد. برای به Super-Ego و Ego، Id فروید روان انسان را در قالب سه عنصر تحلیل می‌کند که آنها را دست آوردن درک درستی از اینکه چرا انسان‌ها مانند خودشان رفتار می‌کنند، لازم است هر سه مورد بررسی

شود که همان کار علم روانشناسی است. درواقع روان انسان کلیت ذهن است که به ما کمک می کند در زندگی حرکت کنیم.

تاریخچه روانشناسی

در زمینه فلسفی، روانشناسی هزاران سال پیش در یونان باستان، مصر، هند، ایران و چین وجود داشت در ۳۸۷ در ۳۸۷ سال قبل از میلاد، افلاطون پیشنهاد کرد که مغز جایی است که فرآیندهای ذهنی در آن انجام می شود، ابن سینا، پزشک مشهور مسلمان، متولد .و در سال ۳۳۵ قبل از میلاد ارسطو پیشنهاد کرد که این قلب است ۱۹۸۰ میلادی، به مطالعه و درمان صرع، کابوس های شبانه و ضعف حافظه پرداخت. گفته می شود اولین بیمارستان های معالجه بیماری های روان پزشکی توسط پزشکان اسلامی در قرون وسطی راه اندازی شده است در سال ۱۷۷۴، فرانتس مسمر پیشنهاد کرد که هیپنوتیزم یا "مزمریسم" ممکن است به درمان برخی از انواع در سال ۱۸۷۹، ویلهلم وونت، روانشناسی را به عنوان یک رشته تجربی مستقل .بیماری های روانی کمک کند پایه گذاری کرد. او اولین آزمایشگاهی را که تحقیقات روانشناسی را منحصرأ در دانشگاه لایپزیگ انجام می در سال ۱۸۹۰، فیلسوف آمریکایی .داد راه اندازی کرد. وونت امروزه به عنوان پدر روانشناسی شناخته می شود به نام ویلیام جیمز کتابی با عنوان اصول روانشناسی منتشر کرد. برای چندین دهه توسط روانشناسان در سراسر جهان مورد بحث قرار گرفت. در همان سال، ایالت نیویورک قانون مراقبت ایالتی را تصویب کرد که در آن در .افراد مبتلا به مشکلات روانی باید خانه های فقیرانه را ترک کرده و برای درمان وارد بیمارستان می شدند هرمان اینگائوس که .به رهبری جی. استنلی هال تأسیس شد (APA) سال ۱۸۹۰، انجمن روانشناسی آمریکا در سال های ۱۸۵۰ تا ۱۹۰۹ زندگی می کرد و در دانشگاه برلین کار می کرد، اولین روانشناسی بود که حافظه را ایوان پاولوف، که از سال ۱۸۴۹ تا ۱۹۳۶ زندگی می کرد، آزمایش .به طور گسترده مورد مطالعه قرار داد معروفی را انجام داد که نشان داد سگ ها زمانی که انتظار غذا دارند، بزاق ترشح می کنند و مفهوم "تهویه" را زیگموند فروید اتریشی که از سال ۱۸۵۶ تا ۱۹۳۹ زندگی می کرد، زمینه روانکاوی را معرفی کرد .معرفی کرد که نوعی روان درمانی است. او از روش های تفسیری، درون نگری و مشاهدات بالینی برای به دست آوردن درک ذهن استفاده می کرد. او بر حل تعارض ناخودآگاه، پریشانی روانی و آسیب شناسی روانی تمرکز کرد. E. B. فروید استدلال کرد که ناخودآگاه مسئول بیشتر افکار و رفتار مردم و مشکلات سلامت روان است ، آمریکایی، به شدت به ساختارگرایی اعتقاد داشت که بر این سؤال تمرکز دارد: "آگاهی Titchener چیست؟". ویلیام جیمز و جان دیویی به کارکردگرایی معتقد بودند که «آگاهی برای چیست؟». بحث بین کارکردگرایان و ساختارگرایان منجر به رشد سریع علاقه به روانشناسی در ایالات متحده و جاهای دیگر و اردیبهشت مصادف با ۲۸ ۹ .تأسیس اولین آزمایشگاه روانشناسی در ایالات متحده در دانشگاه جانز هاپکینز شد

آوریل، هر ساله به عنوان روز جهانی روان شناس و مشاور در سرتاسر جهان، مراسم هایی در راستای معرفی هر چه بهتر این شاخه از علم برگزار می شود.

مکاتب روانشناسی و روان BROWSING "دکتر مایکو خانه" پزشکی و سلامت «دسته بندی: "روانشناسی انسان طبق گفته انجمن روانشناسی آمریکا، روانشناسی مطالعه علمی ذهن و رفتار است. روانشناسی یک رشته چند وجهی است و شامل بسیاری از زمینه های مطالعاتی مانند رشد انسانی، ورزش، سلامت، بالینی، رفتار اجتماعی و فرآیندهای شناختی می شود. روانشناسی همه ی جنبه های تجربه انسانی، از عملکردهای مغز گرفته تا اقدامات ملت ها، از رشد کودک تا مراقبت از سالمندان را در بر می گیرد. به بیان دیگر روانشناسی مطالعه علمی ذهن و چگونگی دیکته و تأثیر آن بر رفتار ما است. از ارتباطات و حافظه گرفته تا فکر و احساسات. این در مورد درک این است که چه چیزی افراد را وادار می کند و چگونه این درک می تواند به ما کمک کند تا بسیاری از مشکلات و مسائل موجود در جامعه امروز را حل کنیم. در حالی که نشانه های فیزیکی برخی از مسائل سلامت روان مانند پلاک هایی که با بیماری آلزایمر ایجاد می شوند را می توان مشاهده کرد، بسیاری از نظریه های روانشناسی مبتنی بر مشاهده رفتار انسان هستند. در ادامه با انواع شاخه های روان شناسی، کاربرد و تفاوت هایشان آشنا می شویم. با مطالب دکتر مایکو همراه باشید.

برای به دست Super-Ego و Id، Ego فروید روان انسان را در قالب سه عنصر تحلیل می کند که آنها را آوردن درک درستی از اینکه چرا انسان ها مانند خودشان رفتار می کنند، لازم است هر سه مورد بررسی شود که همان کار علم روانشناسی است. درواقع روان انسان کلیت ذهن است که به ما کمک می کند در زندگی تاریخچه روانشناسی در زمینه فلسفی، روانشناسی هزاران سال پیش در یونان باستان، مصر، هند، حرکت کنیم در ۳۸۷ سال قبل از میلاد، افلاطون پیشنهاد کرد که مغز جایی است که فرآیندهای ایران و چین وجود داشت ابن سینا، ذهنی در آن انجام می شود، و در سال ۳۳۵ قبل از میلاد ارسطو پیشنهاد کرد که این قلب است پزشک مشهور مسلمان، متولد ۱۹۸۰ میلادی، به مطالعه و درمان صرع، کابوس های شبانه و ضعف حافظه پرداخت. گفته می شود اولین بیمارستان های معالجه بیماری های روان پزشکی توسط پزشکان اسلامی در قرون در سال ۱۷۷۴، فرانتس مسمر پیشنهاد کرد که هیپنوتیزم یا "مزمریسم" ممکن. وسطی راه اندازی شده است در سال ۱۸۷۹، ویلهلم وونت، روانشناسی را به است به درمان برخی از انواع بیماری های روانی کمک کند عنوان یک رشته تجربی مستقل پایه گذاری کرد. او اولین آزمایشگاهی را که تحقیقات روانشناسی را منحصراً در دانشگاه لایپزیگ انجام می داد راه اندازی کرد. وونت امروزه به عنوان پدر روانشناسی شناخته می شود سال ۱۸۹۰، فیلسوف آمریکایی به نام ویلیام جیمز کتابی با عنوان اصول روانشناسی منتشر کرد. برای چندین دهه توسط روانشناسان در سراسر جهان مورد بحث قرار گرفت. در همان سال، ایالت نیویورک قانون مراقبت ایالتی را تصویب کرد که در آن افراد مبتلا به مشکلات روانی باید خانه های فقیرانه را ترک کرده و برای درمان وارد

به رهبری جی. استنلی هال تأسیس (APA) در سال ۱۸۹۰، انجمن روانشناسی آمریکا - بیمارستان می شدند هرمان اینگائوس که در سال های ۱۸۵۰ تا ۱۹۰۹ زندگی می کرد و در دانشگاه برلین کار می کرد، اولین شد. ایوان پاولوف، که از سال ۱۸۴۹ تا ۱۹۳۶. روانشناسی بود که حافظه را به طور گسترده مورد مطالعه قرار داد زندگی می کرد، آزمایش معروفی را انجام داد که نشان داد سگ ها زمانی که انتظار غذا دارند، بزاق ترشح می زیگموند فروید اتریشی که از سال ۱۸۵۶ تا ۱۹۳۹ زندگی می کرد، زمینه. کنند و مفهوم "تهویه" را معرفی کرد روانکاوی را معرفی کرد که نوعی روان درمانی است. او از روش های تفسیری، درون نگری و مشاهدات بالینی برای به دست آوردن درک ذهن استفاده می کرد. او بر حل تعارض ناخودآگاه، پریشانی روانی و آسیب شناسی روانی تمرکز کرد. فروید استدلال کرد که ناخودآگاه مسئول بیشتر افکار و رفتار مردم و مشکلات سلامت روان.، آمریکایی، به شدت به ساختارگرایی اعتقاد داشت که بر این سؤال تمرکز دارد: E. B Titchener. است گرفته شده است که به معنای روح، ذهن، روح یا موجود ما در روانشناسی روح یا ذهن را روان انسان می نامیم کاربرد روانشناسی در زندگی علم روانشناسی به جامعه کمک می کند و زندگی ما را بهبود می بخشد. روانشناسان روابط بین عملکرد مغز و رفتار و محیط و رفتار را بررسی می کنند و از آنچه می آموزند برای روشن کردن درک ما و بهبود دنیای اطرافمان استفاده می کنند. فکر کردن به جنبه ای از زندگی که روانشناسی در آن دخالتی ندارد، اگر نگوییم غیرممکن، دشوار است. روانشناسان از روش علمی استفاده می کنند - بیان سوال، ارائه یک نظریه و سپس ساخت آزمایش های آزمایشگاهی یا میدانی دقیق برای آزمایش فرضیه -روانشناسان درک به دست آمده از طریق تحقیق را برای ایجاد راهبردهای مبتنی بر شواهد که مشکلات را حل کرده و استفاده از تحقیقات روان شناختی می تواند بار اقتصادی بیماری را. زندگی را بهبود می بخشد، به کار می گیرند بر دولت و جامعه کاهش دهد زیرا مردم یاد می گیرند چگونه انتخاب هایی داشته باشند که سلامت و رفاه خود را بهبود بخشد. گام های برداشته شده در ارزیابی آموزشی به دانش آموزان با ناتوانی های یادگیری کمک می کند. علم روانشناسی به مربیان کمک می کند تا بفهمند کودکان چگونه فکر می کنند، پردازش می کنند و به یاد می آورند. علم روانشناسی با کمک به دادگاه ها برای درک ذهن مجرم، شواهد و محدودیت های انواع خاصی از شواهد یا شهادت به عدالت کمک می کند. نتیجه این است که علم روان شناسی راه های جدید و مکاتب روانشناسی امروزه چندین. بهتری را برای وجود و شکوفایی مردم در دنیای پیچیده آشکار می کند مکتب در روانشناسی وجود دارد که در ادامه با توضیح هر کدام آشنا می شویم.

مکاتب روانشناسی

مکتب رفتارگرایی در سال ۱۹۱۳ یک روانشناس آمریکایی به نام جان بی واتسون جنبش جدیدی را پایه گذاری کرد که تمرکز روانشناسی را تغییر داد. او استدلال کرد که رفتار نتیجه فرآیندهای ذهنی درونی نیست،

رفتارگرایی بر چگونگی یادگیری رفتارهای جدید افراد از محیط متمرکز . بلکه نتیجه واکنش ما به محیط است . مکتب ساختارگرایی ساختارگرایی نامی بود که به رویکرد پیشگام ویلهلم وونت (۱۹۲۰-۱۸۳۲) داده شد . بود ساختارگرایی بر درون نگری . که بر تجزیه فرآیندهای ذهنی در مقدمه اساسی ترین مؤلفه ها متمرکز بود آموزش دیده تکیه داشت . روشی پژوهشی که به موجب آن آزمودنی ها در حین انجام یک کار معین ، آنچه را مکتب انسان گرایی انساگرا ها ، رفتارگرایی و نظریه روانکاوی را . که در ذهنشان می گذرد ، بازگو می کردند بیش از حد غیرانسانی تلقی می کردند . آنها به جای اینکه قربانی محیط یا ناخودآگاه باشند ، پیشنهاد کردند که انسان ها ذاتاً خوب هستند و فرآیندهای ذهنی ما نقش فعالی در رفتار ما ایفا می کند . جنبش اومانستی برای مکتب نظریه شناختی این مکتب که . احساسات ، اراده آزاد و دیدگاه ذهنی از تجربه ارزش زیادی قائل است در دهه ۱۹۷۰ معرفی شد ، به عنوان جدیدترین مکتب فکری در روانشناسی دیده می شود . نظریه پردازان شناختی معتقدند که ما از طریق حواس خود اطلاعاتی را از محیط خود دریافت می کنیم و سپس داده ها را با سازماندهی ، دستکاری ، به خاطر سپردن و ربط دادن آن به اطلاعاتی که قبلاً ذخیره کرده ایم ، به صورت ذهنی نظریه شناختی برای زبان ، حافظه ، یادگیری ، سیستم های ادراکی ، اختلالات روانی و رویاها . پردازش می کنیم امروزه روانشناسان همه این رویکردها را مطالعه می کنند و از بین هر رویکرد برای موقعیتی . به کار می رود خاص ، آنچه به نظر می رسد بهترین است را انتخاب می کنند .

نتیجه گیری :

هوش مصنوعی نقش بسیار مهمی در تشخیص و درمان بسیاری بیماری ها ایفا می کند . این فناوری قادر است حجم گسترده ای از داده ها را بررسی کرده و الگوهای ذهنی و رابطه بین آن ها را تشخیص دهد . این مساله به محققان کمک می کند تا بیماری ها و مشکلات روانی را خیلی سریع تر تشخیص داده و درمان مناسبی برای آن ارائه دهند . همچنین هوش مصنوعی می تواند برخی از مشکلات را پیش بینی کرده و جلوی اتفاق افتادن آن ها را بگیرد . بنابراین کاربرد هوش مصنوعی در روانشناسی بسیار زیاد بوده و استفاده صحیح از آن ، به پزشکان در تشخیص دقیق کمک می کند . ر سال های اخیر ، هوش مصنوعی پیشرفت زیادی کرده و در حوزه های مختلفی از جمله طراحی ، تولید محتوا ، حمل و نقل ، امور مالی و پزشکی از آن استفاده می کنند . این فناوری هوشمند به دلیل داشتن توانایی بالا در پردازش حجم گسترده ای از داده ها ، یک انقلاب در روانشناسی ایجاد کرده و قادر است بسیاری از مشکلات سلامت روان از جمله افسردگی ، اختلالات یادگیری ، مشکلات روانشناختی و ... را حل کند .

منابع و ماخذ :

شولتز، دوان پی؛ شولتز، سیدنی الن. (۱۳۷۲). تاریخ روان شناسی نوین. ترجمه علی اکبر سیف و همکاران. جلد ۱ و ۲، تهران: انتشارات رشد .

سجاد ایوبی، حمیدرضا قنبری، جعفر طالبیان شریف، کنفرانس بین المللی روانشناسی، مشاوره، تعلیم و تربیت، ۱۳۹۶

شاملو، سعید. (۱۳۷۰). روان شناسی بالینی. تهران: انتشارات رشد

عضدانلو افشین، دیدگاه های روانشناسی هوش مصنوعی، همایش ملی فناوری در مهندسی کاربردی باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، ۱۳۹۵

قایی حسین | کارآمدثانی امین | احمدی ناصر، کنفرانس بین المللی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی در
ایران، ۱۴۰۳

محمدپور، احمدرضا. (۱۳۸۸). روان درمانی چیست؟. تهران: نشر قطره.

1. Bolte A, Goschke T, Kuh J.

. "Emotion and Intuition." Institute of Psychology, Braunschweig University of Technology,

Braunschweig, Germany. annette bolte@tubs.de 2. Crowder, J. A., Friess, S.,
"Artificial Neural Emotions and Emotional Memory." International Conference
on Artificial Intelligence, ICAI' 10 (July 2010). 3. Crowder, J. A., Carbone, J. "The
Great Migration: Information to Knowledge using Cognition-Based Frameworks.
Springer Science, New York (2011) 4. Crowder, J. A., "Metacognition. and
Metamemory Concepts for AI Systems." International Conference on Artificial
Intelligence, ICAI'11 (July 2011).

pubmed.ncbi.nlm.nih.gov

simplypsychology.org

medicalnewstoday.com bps.org.uk